

Nr 374, utskrivet v35 2022

Kära läsare!**Svar Igår har fått nya läsare och behöver åtminstone uppdatera två saker:****1. Reserådet hittas på www.reseradet.com.****Om ni försöker med www.reseradet.se hamnar ni hos en konkurrent som inte alls har med mig att göra.****2. Det kan tyckas enklast att ställa många frågor i samma mail men detta ställer till stora trassel för mig om jag svarar via min nya iphone eftersom min telefon bara presenterar första frågan eller möjligen de två första. Mitt svar på raden av frågor blir då ofullständigt. Jag vill därför att alla läsare bara ställer en fråga i ett mail och alltså skickar två eller flera mail om man har två eller flera frågor som inte hör ihop. För att ställa en fråga till Svar Igår, gå in på vår hemsida www.reseradet.com och klicka på fliken "Fråga svarigår".****Fråga:** Personer som ska arbeta med avlopps-ledningar önskar vaccinering. Ska vi tänka att det är stelkramp, difteri som behövs? Behöver de skydd av hepatit A och B?**Svar:** Tja, det är väl mest vattenburen smitta = polio och hepatit A men stelkramp är nog inte fel om någon skadar sig.**Fråga:** En pojke född 2011 har inte följt BVC-vaccinationsprogram. Fick endast tetanus-vaccin vid 3, 5, 12 månader + 5 år. Har nu upp-vaccinerats med polio 3 doser april 2021 till april 2022. När rekommenderas han sin 4:e och 5:e poliodos? Saknar en 5:e tetanus som han får planerat via skolhälsovården vid 15 år. Det är då 2026. Hur löser vi det praktiskt och med vilka vaccinsorter?**Svar:** Med vårt vaccin räcker 4 doser polio-vaccin: Ge den fjärde om cirka 5 år. Låt skolhälsovården sköta hans tetanusbooster - då skall reducerad antigenmängd användas, exempelvis Boostrix.**Fråga:** Vi har en patient som önskar vaccination dos 3 av covid -19. Han insjuknade i covid 17/4-20 och blev snabbt inlagd och nedsövd i 7 v. Han fick åka hem 7/7-20. Har problem med njurar efter covid. Fått två doser Pfizer 2021-05/06 och har reagerat båda gångerna med hög feber i 4-5 dgr. Allmän-påverkad. Kommer till mottagningen och undrar om han bör ta vaccin eller inte? Annat preparat? Vågar ej ge Moderna idag, ska vi rekommendera Nuvaxovid?**Svar:** Svår balansgång. Gissningsvis blir det samma reaktion efter nästa dos även om man kan hoppas på lite lättare eftersom det har gått ett år sedan förra dosen. Har kunden någon egen preferens? Gärna Nuvoxavid men det är inte lika väl utprövat.**Fråga 1:** Hur fungerar vaccination med Shingrix till kvinna på runt 80 år, som saknar mjälte?**Fråga 2:** Är allergi mot skaldjur och nötter någon kontraindikation till vaccination mot TBE? En man, som skulle vaccinera sig mot TBE, blev hemskickad från en "fästingbuss" när han berättade om ovannämnda allergier.**Svar 1:** Det finns en studie som visar sämre svar men fortfarande över 50 %.**Svar 2:** Ser inte detta som en kontraindikation.**Fråga 1:** Ung man född 2002 som föddes i USA och fick sina första vaccinationer där fram till han var 2 år. Flyttade sedan till Sverige och fått resterande vaccin enligt basprogram för hans ålder på BVC och SHV i Sverige. Nu ska han studera i USA och kommer för genomgång av vaccinationer. I journal från USA har det givits MPR 1:a dos när han var cirka 12 månader och dos nr 2 i Sverige vid 8 års ålder. Innan han besökte mig så hade han varit och tagit serologiprov för att

kontrollera immunitet mot mässling, påssjuka, rubella. Enl labsvar endast immun mot de två sista barnsjukdomarna och EJ immun mot mässling. Har detta att göra med att han fick sin första dos kring han var 12 månader?

Fråga 2: Pat ovan har även fått vaccin mot vattkoppor vid 13 mån ålder i USA och här visar blodprovet att han "har IgG-antikroppar mot varicella-zoster-virus. Talar för immunitet mot vattkoppor" trots endast en dos (kan inte se vad vaccinet heter i journalen från USA) och han har inte haft vattkoppor. Så han behöver då inte fylla på med någon ny dos mot vattkoppor om jag förstår det rätt?

Fråga 3: Så till min fråga eftersom han även rekommenderas från universitetet vaccin mot meningokocker. Kan jag ge i olika armar MMR och Menveo samtidigt? Vi använder M-M-RVAXPRO som kan ges antingen sc eller im. Är det en fördel att ge det im med tanke på ev biverkningar? Eller ska vi lägga krut på MMR och så får han vaccinera sig mot meningokocker i USA. Han reser redan 26/8. Hur hade du lagt upp det?

Svar: Tacksam om du istället ger mig separata frågor - lättare att svara för min del men just nu OK när jag tog mig till min laptop.

Svar 1: Ja det kan bero på marginellt sämre svar mot mässling även om han har fått två doser eftersom första dosen gavs vid 12 månaders ålder. Ge en dos till!

Svar 2: Tror att han nog har haft vattkoppor förr eller senare trots att bara en dos givits och nu är livslångt immun.

Svar 3: Du kan kombinera MMR och meningokockvaccin utan hänsyn till varandra. Sc eller im spelar ingen roll när det gäller levande vacciner.

Fråga: Jag har, från en läkare, hört att Epaxal var ett dåligt vaccin som inte gav så bra skydd. Stämmer det? Min fundering är i så fall om en kund som tog första dosen Epaxal 2007 och andra 2010 bör re-vaccinera sig mot hepatit A inför resa till riskområde?

Svar: Epaxal var inte säkert sämre men dyrare att tillverka. Räkna med samma skydd och intervall som med de andra fabrikaten.

Fråga: Jag har en man född 1990 som genomgått levertransplantation maj 2021. Före transplantation startades vaccination mot hepatit B med dubbel dos Engerix i april 2021. Det hanns endast med en dos innan transplantationen gjordes. Fått resterande doser efter tx med start i september 2021. Neg titerkontroll i oktober (väntat) och efter boosterdos nu i juni. Ska man göra ett nytt försök med dubbel dos Engerix i tre omgångar 0,1,6 månader? Fendrix? Acceptera negativ serologi? Han utvecklade antikroppar mot hepatit A trots en dos före transplantation och en dos efteråt.

Svar: Jag skulle föredra Fendrix. Tre doser 0+1+6 månader. Inga garantier om titrar men det bör gå...

Fråga: Hur snabbt får man skydd av TBE snabbschema jämfört med det vanliga 50+-schemat?

Svar: Cirka en vecka.

Tilläggsfråga: Menar du att man får skyddet en vecka snabbare om man tar snabbschema jämfört med 50+-schemat?

Tilläggs svar: Ursäkta sent svar. Så här tänker jag: Med standard 0+30 räknar man med svar två veckor efter dos 2. Med 0+7+21 räknar jag också med två veckor efter sista dosen på 21 dagar = en vecka tidigare än standard. De tre doser som man då har gett ger högre titrar men jag känner inte till några studier om att titrarna kommer snabbare även om det inte alls vore konstigt...

Mitt tillägg: Om man dessutom fyllt 50 och behöver tre doser första säsongen (0+30+90) vinner man sannolikt skydd två månader + en vecka tidigare.

Fråga: Har fått höra att det är 400 % högre risk att drabbas av stroke om man fått bältros i ansiktet men också högre risk för stroke även om man fått det på kroppen i övrigt. Stämmer detta?

Svar: Ja, första året åtminstone.